

Mateřská škola Korálek, Bobkova 766
198 00 Praha 9 – Černý Most, IČO 70884501, tel/fax 28191,
e-mail reditelna@mskoralekpraha.cz

V Praze dne 29.8.2017

Č.j.: 1 /13 /směr./MŠKor

Směrnice

k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí

Úvodní ustanovení

Pro bezpečnost a ochranu zdraví při výchově a vzdělávání dětí má výkon dozoru¹ nad činnostmi dětí mimořádný význam. Konkrétní úkoly a podrobnosti v péči o bezpečnost a ochranu zdraví a v jejich rámci i úkoly dohledu nad dětmi stanoví obecně závazné právní předpisy.

Cílem směrnice je zdůraznit klíčová ustanovení těchto předpisů a doporučit způsob postupu při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při výchově a vzdělávání dětí.

Čl. 1

Předmět a rozsah úpravy

(1) Tato směrnice stanoví postupy vedoucí k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí v Mateřské škole Korálek, Bobkova 766, Praha 9 – Černý Most.

Čl. 2

Předcházení rizikům

(1) Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví dětí při vzdělávání a výchově (dále jen „vzdělávání“), činnostech s ním přímo souvisejících a při poskytování školských služeb.² K zabezpečení tohoto úkolu škola přijímá na základě vyhledávání, posuzování a zhodnocování rizik spojených s činnostmi a prostředím opatření k prevenci rizik.³ Při stanovení konkrétních opatření bere v úvahu zejména možné ohrožení dětí při vzdělávání, při přesunech dětí v rámci školního vzdělávání a při účasti dětí školy na různých akcích pořádaných školou. Zároveň přihlíží k věku dětí, jejich schopnostem, fyzické a duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu.

¹) Pokud jde o pojem „dohled“ (užívaný občanským zákoníkem a zákonem č. 561/2004 Sb.) a pojem „dozor“ (užívaný pracovním řádem), je nutné uvést, že pojem „dohled“ je obecným zákonným pojmem, zatímco pojem „dozor“ je pojmem užívaným pouze v oblasti školství. Z hlediska praktického i právního však v těchto pojmech není žádný rozdíl (Viz právní výklady MŠMT).

²) § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a o změně některých zákonů (školský zákon).

³) § 132 a §132a zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Škola podle školního vzdělávacího programu, zpracovaného na základě rámcového programu pro předškolní vzdělávání, seznamuje děti s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví tak, aby bylo dosaženo klíčových kompetencí vztahujících se k ochraně zdraví dětí a jejich bezpečnosti. Tyto klíčové kompetence jsou vytvářeny na základě vzdělávacího obsahu - očekávaných výstupů a účelně zvoleného učiva. Ve školním vzdělávacím programu je ochrana a bezpečnost zdraví součástí výchovy ke zdravému životnímu stylu a zdraví člověka, chápanému jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Jedná se o téma, jehož součástí je mimo jiné dopravní výchova, ochrana člověka za mimořádných událostí, problematika první pomoci a úrazů, prevence sociálně patologických jevů, ochrana před sexuálním zneužíváním atp.

(3) Škola je při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb povinna přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů.⁴ Rámcový vzdělávací program stanoví kromě konkrétních cílů, formy, délky a povinného obsahu vzdělávání i podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví.⁵

(4) Ředitelka školy vydá školní řád.⁶ Školní řád upravuje podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí a jejich zákonných zástupců a podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí. Školní řád zveřejní ředitelka na přístupném místě ve škole, prokazatelným způsobem s ním seznámí zaměstnance a děti školy a informuje o jeho vydání a obsahu zákonné zástupce.

Čl. 3

Povinnosti dětí

Děti jsou povinny na úseku zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zejména

- a) dodržovat školní řád a předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,⁷
- b) plnit pokyny zaměstnanců škol vydané v souladu s právními předpisy a školním řádem.

Čl. 4

Zdravotní předpoklady

(1) Škola se řídí ustanoveními zvláštních předpisů, jež se týkají zjišťování zdravotního stavu dětí.

(2) Pro účast na některých vzdělávacích činnostech školy, například na škole v přírodě, sportovních a tělovýchovných akcích nebo výuce plavání, se vyžaduje zdravotní

⁴) Blíže k prevenci sociálně patologických jevů vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

⁵) § 4 a § 5 zákona č. 561/2004 Sb., (školský zákon).

⁶) § 30 zákona č. 561/2004 Sb., (školský zákon).

⁷) § 22 zákona č. 561/2004 Sb., (školský zákon).

způsobilost,⁸ kterou posuzuje a posudek vydává praktický lékař pro děti a dorost. Praktický lékař pro děti a dorost, který dítě registruje, v posudku dále uvede, zda se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním nebo má doklad, že je proti nákaze imunní nebo že se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Toto posouzení je základní informací, kterou lékař poskytuje škole při přijetí do mateřské školy v evidenčním listu. Doplňující informace týkající se změn stavu nebo prostého doplnění jsou přílohou evidenčního listu dítěte.

(3) Zákonní zástupci dětí jsou povinni informovat školu⁹ o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích dítěte nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání nebo na účast na akcích podle odstavce 2.

(4) Změny zdravotního stavu, ke kterým dojde v průběhu vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a které mohou mít vliv na zapojení dítěte do prováděných činností, oznamují zákonní zástupci okamžitě příslušnému pedagogickému pracovníkovi.

Čl. 5

První pomoc a ošetření

(1) Škola odpovídá za vhodné rozmístění lékárníček první pomoci s potřebným vybavením.¹⁰ Rovněž zajistí, aby se zásadami poskytování první pomoci byli seznámeni děti a všichni zaměstnanci školy. Na vhodných místech umístí seznam telefonních čísel zdravotnických zařízení včetně zdravotnických zařízení zajišťujících dopravu raněných, nemocných. O provedených opatřeních informuje kromě pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy i zákonné zástupce a děti.

(2) Škola zajistí doprovod zraněného dítěte do zdravotnického zařízení a zpět nebo domů. O události a provedených opatřeních informuje neprodleně zákonného zástupce dítěte. Doprovodem může být pouze zletilá osoba, osoba plně způsobilá k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu ke škole.

(3) Opatření k zajištění první pomoci provede škola i při školních akcích konaných mimo školu.

(4) Rozsah vybavení prostředky pro poskytnutí první pomoci při zotavovací akci stanovuje zvláštní právní předpis.¹¹

⁸) § 9 a 10 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁹) § 22 zákona č. 561/2004 Sb., (školský zákon).

¹⁰) § 134 písm. f) zákona č. 65/1965 Sb., (zákoník práce).

¹¹) Vyhláška č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 6 Poučení dětí

(1) Škola zajistí, aby děti byly poučeny o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při všech činnostech, jichž se účastní při vzdělávání nebo v přímé souvislosti s ním. Děti se zároveň seznámí s konkrétními pokyny, právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí¹² a se zásadami bezpečného chování, s možnými riziky a odpovídajícími následnými opatřeními, se kterými se mohou děti setkat ve škole, jejím okolí a při činnostech mimo školu (například nebezpečí od neznámých lidí, nebezpečí násilí a šikany,¹³ nálezy nebezpečných předmětů apod.). Dále děti se seznámí s ustanoveními předpisů a pokynů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, pokud se vztahují na příslušnou činnost, akci nebo pracoviště a průběžně také s ustanoveními školního řádu, sportovních zařízení, tělocvičen a hřišť a jiných pracovišť a s dalšími opatřeními školy, jež mohou mít bezpečnostně preventivní význam. Poučení dětí provádí škola přiměřeně k věku dítěte.

(2) Dokladem o provedeném poučení je záznam poučení (např.: v přehledu výchovné práce), přílohou je osnova poučení, příloha se vkládá rovněž do přehledu výchovné práce.

(3) Děti, které nebyly v době poučení přítomny, je třeba v nejbližším vhodném termínu poučit individuálně.

Čl. 7 Dozor nad dětmi

(1) Školy jsou povinny vykonávat podle zvláštních předpisů nad dětmi náležitý dohled.¹⁴ Kromě bezpečnostních hledisek zajišťují pedagogičtí pracovníci při dohledu nad dětmi také výchovné působení (dále jen „dozor“),¹⁵ a to v zájmu předcházení škodám na zdraví, majetku a životním prostředí. O zajištění náležitého dozoru rozhoduje ředitelka školy.¹⁶ Vychází z konkrétních podmínek a přihlíží zejména k vykonávané činnosti, dopravním a jiným rizikům. Kromě rizik, jež je povinna každá pedagogická pracovnice vyhodnotit okamžitě dle momentální situace jsou nejčastější riziková chování v příloze směrnice.

(2) Při akcích konaných mimo školu, místo a čas shromáždění dětí a skončení akce oznámí škola nejméně jeden den před konáním akce zákonným zástupcům dětí.

(3) Podle rozhodnutí ředitelky školy mohou dozor konat vedle pedagogických pracovníků i jiné osoby, které jsou zletilé, plně způsobilé k právním úkonům a jsou v pracovněprávním vztahu ke škole. Tyto osoby jsou řádně poučeny o povinnostech dozoru, u provozních pracovníků je toto poučení součástí vstupního proškolení BOZP a pověření pomocnými pracemi u dětí je součástí jejich pracovní náplně stvrzené podpisem pracovnice.

Čl. 8

12) Přiměřeně se užíje § 273 zákona č. 65/1965 Sb., (zákoník práce).

13) Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení Č.j.: 28 275/2000-22

14) § 415, 422 zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

15) Pokud jde o pojem „dohled“ (užívaný občanským zákoníkem a zákonem č. 561/2004 Sb.) a pojem „dozor“ (užívaný pracovním řádem), je nutné uvést, že pojem „dohled“ je obecným právním pojmem, zatímco pojem „dozor“ je pojmem užívaným pouze v oblasti školství. Z hlediska praktického i právního však v těchto pojmech není žádný rozdíl (Viz právní výklady MŠMT).

16) § 164 odst. 1 písm. h) zákona č. 561/2004 Sb., (školský zákon).

Výuka plavání

(1) Výuka plavání se uskutečňuje v zařízeních k tomu určených. Ředitelka školy musí ověřit dodržování hygienických podmínek ze strany zařízení určeného pro výuku plavání, odbornou úroveň poskytované výuky, podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany žáků. Při plavecké výuce se třída dělí na skupiny, každou skupinu vede jeden vyučující. Nejvyšší počet dětí ve skupině je 10. Pedagogický pracovník má přehled o celém prostoru výuky a všech dětech, které se výuky účastní. Pedagogický pracovník pravidelně provádí v průběhu výuky překontrolování počtu dětí. Totéž se provádí při jejím zakončení.

(2) Vyučující pedagogický pracovník věnuje zvláštní péči neplavcům. Jejich výcvik se provádí podle možnosti odděleně v bazénu s odpovídající hloubkou vody.

(3) Odpovědnost za bezpečnost dětí při výuce plavání, která je realizována mimo školu, nesou pedagogičtí pracovníci, kteří děti na výuku plavání doprovázejí.

(4) Doprovázející pedagogický pracovník je přítomen po celou dobu výuky. V dohodách uzavíraných o využívání cizích zařízení k plavecké výuce je nutno upravit ve smyslu těchto zásad podrobně povinnosti zaměstnanců zúčastněných stran, týkající se jejich odpovědnosti za bezpečnost dětí.

(5) Pokud v celém průběhu výuky nemůže být zachován náležitý přehled o všech jeho dětech (účastnících), pedagogický pracovník plaveckou výuku přeruší.

Čl. 9

Koupání

Koupání se uskutečňuje pouze na vyhrazených místech, kde není koupání zakázáno.¹⁷ Pedagogický pracovník osobně předem ověří bezpečnost místa pro koupání, přesně vymezí prostor, kde se děti mohou pohybovat (plavat) a učiní taková opatření, aby měl přehled o počtu koupajících se dětí ve skupině. Skupina na jednoho pedagogického pracovníka je maximálně 10 dětí. Po skončení koupání skupiny a v jeho průběhu pedagogický pracovník kontroluje počet dětí.

Čl. 10

Úrazy dětí

(1) Úrazem dítěte je úraz, který se stal dětem při vzdělávání nebo s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb. Jedná se tedy zejména o úrazy dětí na vycházkách, výletech, zájezdech, putováních, exkurzích, při koupání, při výuce plavání a zahraničních výletech.

(2) Úrazem dětí není úraz, který se dětem stane na cestě do školy a zpět.

¹⁷) § 6 zákona č. 258/2000 Sb., vyhláška č. 135/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch.

Čl. 11 Evidence úrazů dětí

Vedoucí zaměstnanec školy, jemuž byl úraz dítěte hlášen, zajistí, aby byly objektivně zjištěny a případně odstraněny příčiny úrazu.¹⁸

Čl. 12

Statistické zjišťování školní úrazovosti se provádí podle zvláštních předpisů.¹⁹

Čl. 13 Odpovědnost za škodu při úrazech dětí

Škola odpovídá v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy²⁰ dětem za škodu, která jim vznikla v důsledku úrazu. Způsob a rozsah náhrady škody projedná škola se zákonnými zástupci dítěte.

Čl. 14 Sledování úrazovosti dětí

Informace získané při prošetřování jednotlivých úrazů dětí, při sledování celkové školní úrazovosti a rozborů jejich příčin využívají školy, organizace a orgány, v jejichž působnosti je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, k prohloubení preventivní činnosti, a to v anonymizované podobě.

Čl. 15 Kontrolní činnost

(1) Dodržování podmínek pro bezpečnost a ochranu zdraví dětí kontrolují průběžně ředitelka MŠ a zástupkyně řed. v rámci své působnosti a plnění úkolů v oblasti prevence rizik.

(2) Pedagogičtí pracovníci kontrolují a vyžadují dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, jakož i dodržování pokynů dětmi.

(3) Do programu prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při činnostech organizovaných školou nejméně jednou ročně²¹ zahrnují školy také kontrolu tělocvičen a tělocvičného náradí a náčiní, školních hřišť, školních pozemků i dalších pracovišť školy užívaných dětmi, včetně jejich vybavení. Pokud se na ně a na jejich vybavení vztahují zvláštní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, například o elektrických, plynových, zdvihacích a tlakových zařízeních, provádějí se na nich prostřednictvím osob se zvláštní odbornou způsobilostí odborné kontroly a revize ve lhůtách stanovených těmito předpisy. U tělocvičného náradí a ostatního náčiní se kromě jeho běžných kontrol v hodinách tělesné výchovy a v rámci prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci provádějí i odborné technické kontroly nejméně jednou za rok, pokud nestanovil výrobce lhůtu kratší. Součástí prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při činnostech organizovaných školou je rovněž kontrola vybavení školy prostředky pro poskytnutí první pomoci, a to jak z hlediska obsahu, tak i lhůt jejich použitelnosti.

¹⁸) V podrobnostech vyhláška č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů.

¹⁹) § 10 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

²⁰) § 420, 422 zákona č. 40/1964 Sb., (občanský zákoník).

²¹) § 136a odst. 4 zákona č. 65/1965 Sb., (zákoník práce).

Čl. 16

Kontrolu dodržování podmínek pro bezpečnost a ochranu zdraví dětí při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb provádí Česká školní inspekce²², orgány ochrany veřejného zdraví, popřípadě orgány inspekce práce podle zvláštních právních předpisů.

Čl. 18

Závěrečné ustanovení

Tento pokyn nabývá účinnosti dne 1.září 2017

Bc. Olga Štěpánková

ředitelka MŠ Korálek

- Přílohy: 1. Nejčastější rizika v praxi mateřské školy.
2. Potvrzení o seznámení se směrnicí.

22) § 174 zákona č. 561/2004 Sb., (školský zákon).

Příloha směrnice č.1

– nejčastější rizika při práci s dětmi v naší mateřské škole :

- Předávání dětí zákonnými zástupci školy stejně, jako vyzvedávání ze školy – pouze osobně, pověření cizí osoby musí být písemné a osoba zletilá / tj. starší 18ti let/ s číslem OP, které učitelka ověří. V případě, že rodič setrvává s dítětem v prostoru školy nebo zahrady, je upozorněn učitelkou, že dítě je považováno za předané a rodič odpovídá za jeho bezpečnost, pro pobyt dodržuje společná pravidla bezpečnosti, jako ostatní děti. V případě řešení situací propouštění dětí na telefon v důsledku náhlé změny je nutno zachovat pravidlo průkaznosti a doručit pověření ještě na e-mail reditelna@mskoralekpraha.cz nebo na e-mail konkrétní učitelky, aby si hned mohla ověřit zaslání / přístup k internetu v MŠ je 24 hod. denně/. Toto řešení je přípustné jen v krajním případě.
- Při vstupu dítěte do MŠ učitelka zkontroluje jeho zdravotní stav.
- Dítě nesmí mít u sebe ani v osobních věcech nebezpečné předměty. Za tento stav odpovídají rodiče.
- Učitelka je povinna mít přehled o všech dětech ve třídě a stanovit pravidla pro bezpečné chování, v případě nutné, ale minimalizované nepřítomnosti si za sebe zajistí na potřebnou dobu dohled dle směrnice.
- Manipulace s otevřeným ohněm a nebezpečnými látkami ve třídě je zakázána.
- Pohyb po schodišti je nutno vždy organizovat v klidné atmosféře a přidržováním se madla, u prosklených ploch nemohou děti nikdy být bez dozoru.
- V tělocvičně používat jen zkontrolované a revidované nářadí, vždy dohled. Stav tělocvičny kontroluje učitelka před započítím cvičení.
- Zařízení školní zahrady musí odpovídat evropským normám a je pravidelně podrobováno revizím, o bezpečném užívání jsou děti poučeny, toto poučení je zaznamenáno v třídní knize.
- Každá třída se na zahradě pohybuje ve svém teritoriu, chtějí-li děti jezdit po cestách jsou pod dohledem druhé kolegyně. Organizace sprchování nebo sportovních činností musí být vždy s vyhodnocením rizik, promyšlená a bezpečná.
- V případě, že děti docházejí v průběhu hlavního programu na skupinovou činnost, musí být vždy převáděny osobou, která je v pracovně právním vztahu ke škole a je touto činností pověřena. Přechody dětí bez dozoru nejsou přípustné, škola je odpovědná za dítě od momentu, kdy je převezme od zákonného zástupce do momentu předání zpět.
- Případná další rizika je povinna zvážit každá pracovnice MŠ a chovat se maximálně bezpečně v duchu stanovených pravidel.

Příloha č. 2 – Seznámení se směrnicí BOZP :

Jméno a příjmení:

datum:

Podpis: